

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 27/2020-44

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 28. apríla 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Mojмира Mamojku (sudca spravodajca) a zo sudcov Petra Straku a Martina Vernarského v konaní o ústavnej sťažnosti [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátom JUDr. Tomášom Kozovským, Björnsonova 8, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. ORP-991/2-OVK-B1-2010 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDACTED] na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. ORP-991/2-OVK-B1-2010 porušené boli.

2. [REDACTED] priznáva primerané finančné zadostučinenie vo výške 1 000 € (slovom tisíc eur), ktoré jej je Okresné riaditeľstvo Policajného zboru Bratislava I p o v i n n é uhradiť do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti tohto nálezu.

3. Okresné riaditeľstvo Policajného zboru Bratislava I je povinné uhradiť [REDAKOVANÉ] trovy konania v sume 640,66 € (slovom šesťstoštyridsať eur a šesťdesiatšesť centov) na účet jej právneho zástupcu JUDr. Tomáša Kozovského, Björnsonova 8, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti nevyhovuje.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Sťažnostná argumentácia

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. III. ÚS 27/2020-12 z 28. januára 2020 prijal podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátom JUDr. Tomášom Kozovským, Björnsonova 8, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava I (ďalej len „okresné riaditeľstvo“) v konaní vedenom pod sp. zn. ORP-991/2-OVK-B1-2010 (ďalej len „napadnuté konanie“).

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že na základe trestného oznámenia [REDAKOVANÉ] z 28. júla 2010 bolo začaté trestné stíhanie proti sťažovateľke vedené na okresnom riaditeľstve pod sp. zn. ČVS: ORP-991/2-OVK-B1-2010, ktoré nie je dosiaľ skončené.

3. Sťažovateľka opísala podstatné skutočnosti napadnutého konania takto:

«27. júla 2010 - porušovateľovi bolo doručené trestné oznámenie:

18. februára 2011 - výsluch oznamovateľa (poškodeného) v procesnom postavení svedka;

14. júla 2011 - pozn. po jednom roku od podania trestného oznámenia) výsluch sťažovateľa v procesnom postavení svedka:

14. novembra 2011 – porušovateľ vydal uznesenie, ktorým Konanie zastavil, uznesenie nenadobudlo právoplatnosť;

16. januára 2013 - výsluch [REDAKOVANÉ] v procesnom postavení svedka;

11. februára 2013 - výsluch [REDAKOVANÉ] v procesnom postavení svedka;

30. apríla 2013 – porušovateľ vydal uznesenie, ktorým Konanie zastavil, uznesenie nenadobudlo právoplatnosť:

3. júna 2013 - prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava I rozhodnutím sp. zn. 2 Pv 741/10 zrušil rozhodnutie porušovateľa o zastavení Konania;

19. mája 2014 - porušovateľ (po opätovnom výsluchu sťažovateľa) vydal uznesenie, ktorým Konanie zastavil, uznesenie nenadobudlo právoplatnosť;

27. apríla 2015 - výsluch [REDAKOVANÉ] v procesnom postavení svedka;

28. apríla 2015 - výsluch [REDAKOVANÉ] v procesnom postavení svedka;

14. marca 2017 - (pozn. po dvoch rokoch od vypočutia svedka) porušovateľ vydal uznesenie, ktorým vznesol obvinenie proti sťažovateľovi;

30. marca 2017 - sťažovateľ podal sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia;

29. mája 2017 - prokurátorka Okresnej prokuratúry Bratislava I rozhodnutím sp. zn. 2 Pv 72/15/1101 zamietla sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu o vznesení obvinenia;

23. novembra 2017 - výsluch sťažovateľa v procesnom postavení obvineného;

14. marca 2018 - výsluch [REDAKOVANÉ] v procesnom postavení svedka;

20. marca 2018 - výsluch [REDAKOVANÉ] v procesnom postavení svedka;

12. apríla 2018 - výsluch [REDAKOVANÉ] v procesnom postavení svedka;

24. apríla 2018 - výsluch [REDAKOVANÉ] v procesnom postavení svedka;

17. mája 2018 - výsluch [REDAKOVANÉ] v procesnom postavení svedka;

17. apríla 2019 - upovedomenie o vrátení veci prokurátorky Okresnej prokuratúry Bratislava I, ktorým oznamuje právnomu zástupcovi sťažovateľa, že vec bola vrátená porušovateľovi na doplnenie vyšetrovania;

12. júna 2019 - výsluch [REDAKOVANÉ] v procesnom postavení svedka;

18. júna 2019 - Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky bolo doručené podanie sťažovateľa zo 17. júna 2019, ktorým sťažovateľ žiadal preskúmať zákonnosť postupu porušovateľa;

14. augusta 2019 - v podaní „vyrozsudenie o preskúmaní“ sp. zn. 1KPt 162/18/1100-11 prokurátor Krajskej prokuratúry Bratislava sťažovateľovi oznámil, že „...som zistil, že Vaše podanie je dôvodné, a teda že v predmetnej veci prišlo k zbytočným prietahom v rámci prípravného konania a vyšetrovanie daného trestného činu trvá neúmerne dlho.»

4. Z uvedených skutočností podľa sťažovateľky vyplýva, že napadnuté konanie sa začalo pred takmer desiatimi rokmi a dosiaľ nebolo právoplatne skončené, nebola podaná ani obžaloba, nebolo vo veci konané na inom orgáne, resp. vo veci sporadicky vykonal úkon dozorujúci prokurátor, okresné riaditeľstvo v podstate len vypočúvalo sťažovateľku a svedkov, niektorých opakovane. Z uvedenej chronológie úkonov, ako aj obsahu spisu vyplýva, že činnosť, resp. nečinnosť okresného riaditeľstva vykazovala jednak znaky „absolútneho“ prietahu, keď vo veci vôbec nekonalo niekoľko rokov, jednak vykazovalo a vykazuje znaky neefektívneho konania. Sťažovateľka preto žiadala preskúmať zákonnosť postupu okresného riaditeľstva.

5. Sťažovateľka uviedla, že v danom prípade ide o trestné stíhanie osoby, ktorá v minulosti nikdy trestne stíhaná nebola. Špecifikom veci je skutočnosť, že paralelne s napadnutým konaním prebiehalo civilné konanie, v ktorom sa oznamovateľ ([REDACTED] – osoba podávajúca trestné oznámenie) domáhal určenia, že vec patrí do dedičstva. Sťažovateľka v predmetnom občiansko-právnom spore uspela, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie oznamovateľa odmietol.

6. Samotné trestné konanie proti sťažovateľke – dobromyseľnej, nikdy netrestanej osobe v dôchodkovom veku, samo osebe podľa jej názoru vykazuje prejavy šikanózneho postupu. Nehovoriac o tom, že sťažovateľka mala v čase podania trestného oznámenia 58 rokov, v čase podania tejto ústavnej sťažnosti má už 67 rokov.

7. Sťažovateľka poukázala na judikatúru ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré pri posudzovaní ústavnej sťažnosti, ktorou sťažovatelia namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, posudzujú tri základné kritéria, a to (i) kritérium právnej a faktickej zložitosti veci, (ii) kritérium správania účastníka konania (sťažovateľa) a (iii) kritérium postupu súdu. Sťažovateľka zastáva názor, že predmet napadnutého konania nie je právne ani fakticky natoľko zložitý, aby okresné riaditeľstvo muselo konať tak dlho a dospieť do stavu, že po desiatich rokoch je prakticky na tom istom mieste, ako jeden rok po podaní trestného oznámenia. Pokiaľ ide o posúdenie postupu okresného riaditeľstva v napadnutom konaní, sťažovateľka považuje za veľavravné skutočnosti zhrnuté v chronológii napadnutého konania. Podiel sťažovateľky na prieťahoch možno podľa jej názoru označiť za nulový.

8. Sťažovateľka na základe uvedeného navrhla, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Okresné riaditeľstvo Policajného zboru Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. ORP-991/2-OVK-B1-2010 porušil základné právo [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj jej právo na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Okresnému riaditeľstvu Policajného zboru Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. ORP-991/2-OVK-B1-2010 prikazuje konať bez zbytočných prieťahov.

3. [REDAKOVANÉ] priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 15.000 Eur (slovom pätnásťtisíc eur), ktoré je Okresné riaditeľstvo Policajného zboru Bratislava I povinné vyplatiť do jedného mesiaca od právoplatnosti tohoto nálezu.

4. Okresné riaditeľstvo Policajného zboru Bratislava I je p o v i n n é nahradiť [REDAKOVANÉ] trovy konania vo výške 672,82 EUR na účet advokáta JUDr. Tomáša Kozovského, číslo účtu IBAN : SK86 7500 0000 0002 0274 8383 vedený v Československej obchodnej banke. a.s.“

II.

Vyjadrenie Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave a replika sťažovateľky

9. Na základe výzvy ústavného súdu sa k ústavnej sťažnosti po jej prijatí na ďalšie konanie sa k jej obsahu vyjadrilo Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Bratislave v podaní vedenom pod sp. zn. KRPZ-BA-VO-1/2020-PZ, ktoré bolo ústavnému súdu doručené 2. marca 2020 a v ktorom uviedlo, že súhlasí s upustením od ústneho pojednávania, navrhuje ústavnú sťažnosť sťažovateľky zamietnuť a k dôvodom ústavnej sťažnosti zaujalo stanovisko, ktorého súčasťou bola chronológia jednotlivých úkonov:

«Dňa 28.07.2010 bolo porušovateľovi z Okresnej prokuratúry v Bratislave I doručené trestné oznámenie oznamovateľa [REDAKOVANÉ]. Následne boli v postavení svedkov podľa ustanovenia § 196 ods. 2 Trestného poriadku vypočuté osoby: [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] (sťažovateľka).

Na základe týchto úkonov bolo dňa 11.10.2010 začaté vyšetrovateľom 2. oddelenia všeobecnej kriminality odboru justičnej polície úradu justičnej a kriminálnej polície Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave I (ďalej len „vyšetrovateľ“) trestné stíhanie pre prečin sprenevery podľa ustanovenia § 213 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona.

Po začatí trestného stíhania bol následne vypočutý: [REDAKOVANÉ] ako svedok - poškodený, ďalej ako svedkovia boli vypočuté osoby: [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (sťažovateľka). Do vyšetrovacieho spisu boli zároveň získané a dodané dôkazné listiny: správy z katastra nehnuteľností, výpisy z účtov, ktoré boli doposiaľ známe z jednotlivých výsluchov. Z dôvodu vykonávaných prevodov finančných prostriedkov boli opakovane zaslané nové žiadosti.

Na základe posúdenia nazhromaždených dokladov a dôkaznej situácie vyšetrovateľ dňa 14.11.2011 vydal uznesenie o zastavení trestného stíhania podľa § 215 ods. 1 písm. b) Trestného zákona s odporúčaním pre oznamovateľa, resp. poškodeného uplatniť si svoje právo v civilnom konaní.

Dňa 27.11.2011 bola poškodeným prostredníctvom advokátky [REDAKOVANÉ] podaná sťažnosť proti vydanému uzneseniu o zastavení trestného stíhania zo dňa 14.11.2011, ktorá bola dňa 17.01.2012 dozorovým prokurátorom Okresnej prokuratúry

Bratislava I (ďalej len „prokurátor“) podľa ustanovenia § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietnutá.

Dňa 14.06.2012 bol porušovateľovi doručený pokyn prokurátora, ktorý vychádzajúc z pokynu Krajskej prokuratúry Bratislava uložil pokračovať v konaní a vykonávať ďalšie úkony, a preto bolo vyšetrovateľom dňa 16.11.2012 začaté trestné stíhanie pre prečin sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona.

V ďalšom konaní boli opätovne vypočuté osoby [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (sťažovateľka) ako svedkovia. V rámci vyšetrovania bolo potrebné opätovné dopĺňovanie dôkazných listín, výpisov z účtov, ktoré boli doposiaľ známe z jednotlivých výsluchov, opakovane boli zasielané nové žiadosti z dôvodu vykonávaných prevodov finančných prostriedkov.

Dňa 30.04.2013 bolo vyšetrovateľom vydané uznesenie o zastavení trestného stíhania podľa § 215 ods. 1 písm. b) Trestného zákona s odporúčaním pre oznamovateľa uplatniť si svoje právo v civilnom konaní.

Dňa 30.05.2013 bola poškodeným prostredníctvom advokátky [REDAKOVANÉ] podaná sťažnosť proti vydanému uzneseniu o zastavení trestného stíhania zo dňa 30.04.2013, na základe ktorej prokurátor dňa 26.06.2013 zrušil uznesenie o zastavení trestného stíhania a súčasne uložil presnejšie zadokumentovanie nakladania s finančnými prostriedkami na jednotlivých účtoch.

Na základe vyššie uvedeného bolo vo vyšetrovaní pokračované, a to výsluchom svedka [REDAKOVANÉ] a dopočutím svedka [REDAKOVANÉ] (sťažovateľky) a do vyšetrovacieho spisu bolo medzi iným opätovné doplnenie dôkazných listín, výpisov z účtov, ktoré boli doposiaľ známe z jednotlivých výsluchov, taktiež boli porušovateľom zaslané viaceré žiadosti z dôvodu vykonávaných prevodov finančných prostriedkov.

Zároveň je potrebné uviesť, že paralelne prebiehalo na civilnom súde konanie o predbežnej otázke a orgán činný v trestnom konaní bol povinný počkať na právoplatné rozhodnutie. [REDAKOVANÉ] podal žalobu ohľadom bezdôvodného obohatenia a určenia, že vec patrí do dedičstva, na základe ktorej Okresný súd Bratislava IV pod číslom konania 16C/308/2011 rozhodol rozsudkom 16C/308/2011 zo dňa 04.12.2013 tak, že do dedičstva po nebohej [REDAKOVANÉ] nepatrí sporná suma 66.388,-€. [REDAKOVANÉ] následne podal voči uvedenému rozsudku odvolanie a Krajský súd Bratislava rozsudkom 2 Co 183/2014 dňa

25.04.2018 potvrdil rozhodnutie Okresného súdu Bratislava IV. Následne [REDACTED] podal mimoriadny opravný prostriedok - dovolanie a Najvyšší súd SR rozhodol Uznesením pod číslom konania 7 Cdo 63/2019 dňa 05.06.2018 tak, že dovolanie zamietol.

Dňa 19.05.2014 bolo vyšetrovateľom vydané uznesenie o zastavení trestného stíhania podľa § 215 ods. 1 písm. b) Trestného zákona s opätovným odporúčaním pre oznamovateľa uplatniť si svoje právo v civilnom konaní. Aj proti tomuto uzneseniu bola poškodeným prostredníctvom advokátky [REDACTED] podaná sťažnosť, na základe ktorej prokurátor dňa 03.07.2014 zrušil uznesenie vyšetrovateľa o zastavení trestného stíhania a súčasne uložil povinnosť zabezpečiť výsluchy kompetentných osôb z bánk za účelom zadokumentovania nakladania s finančnými prostriedkami na jednotlivých účtoch a taktiež listiny súvisiace s dedičským konaním.

V ďalšom konaní teda bola porušovateľom vyžiadaná správa z finančných inštitúcií, z ktorých bola porušovateľovi poskytnutá informácia, že z dôvodu rozsiahlejšieho spôsobu dokumentovania finančných transakcií, ktoré sú vzhľadom na zložité operácie, čo do množstva založených účtov uskutočnené v súvislosti s nakladaním finančných prostriedkov, ako aj vzhľadom na odstup času, preto bolo vyšetrovateľovi vyhovené až po určitej dobe. Ďalej boli vykonané výsluchy svedkov - [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], doložitie svedka-poškodeného [REDACTED] a zároveň bol porušovateľom zisťovaný priebeh civilného konania na Okresnom súde Bratislava a následne aj na Krajskom súde v Bratislave.

V priebehu vyšetrovania predmetného konania bola získaná informácia o konaní pred civilným súdom a teda s poukazom na ustanovenie § 7 ods. 1 Trestného poriadku orgán činný v trestnom konaní pri posudzovaní predbežných otázok tzv. prejudiciálnych, o ktorých sa rozhoduje v inom súdnom konaní, tieto nie sú oprávnené riešiť a ak o takejto otázke ešte nebolo rozhodnuté, orgány činné v trestnom konaní sú povinné počkať na právoplatné rozhodnutie.

Podľa vyjadrenia vyšetrovateľa, po opakovanom zrušení uznesenia o zastavení trestného stíhania podľa ustanovenia § 215 ods. 1 písm. b) Trestného zákona, bol vyšetrovateľ ústne inštruovaný zo strany prokurátora o potrebe vznesenia obvinenia osobe [REDACTED].

Dňa 14.03.2017 teda vyšetrovateľ vzniesol obvinenie osobe - [REDAKOVANÉ], voči ktorému bola dňa 30.03.2017 podaná sťažnosť prostredníctvom obhajcu obvinenej - [REDAKOVANÉ], ktorá bola dňa 29.05.2017 prokurátorom zamietnutá.

V ďalšom konaní bola osoba [REDAKOVANÉ] vypočutá ako obvinená, vykonali sa prepočutia a vypočutia osôb: [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ].

Dňa 17.01.2019 sa uskutočnilo záverečné preštudovanie spisového materiálu a vyšetrovateľom bol podaný návrh na podanie obžaloby.

Dňa 18.04.2019 bol prokurátorom vyšetrovací spis vrátený pre doplnenie úkonov a vykonanie zmeny právnej kvalifikácie. V ďalšom konaní bola zmenená právna kvalifikácia skutku, bola vypočutá [REDAKOVANÉ].

Dňa 30.07.2019 sa uskutočnilo záverečné preštudovanie spisového materiálu, na ktorom obvinená (sťažovateľka) prostredníctvom svojho obhajcu - [REDAKOVANÉ] namietala skončenie vyšetrovania, nakoľko ešte prebiehal civilný spor na súde, keďže [REDAKOVANÉ] podal mimoriadny opravný prostriedok - dovolanie voči rozhodnutiu Krajského súdu.

Dňa 19.08.2019 bol vyšetrovací spis prokurátorom vrátený vyšetrovateľovi na doplnenie. Po doplnení bolo v dňoch 18. - 20.12.2019 vykonané záverečné preštudovanie spisového materiálu a dňa 20.01.2020 bol vyšetrovateľom podaný návrh na zastavenie trestného stíhania.

Dňa 27.01.2020 bolo trestné stíhanie prokurátorom zastavené.

Z predloženej rozsiahlej spisovej dokumentácie jednoznačne vyplýva, že zo strany porušovateľa nedochádzalo k bezdôvodným prieťahom v konaní.

Porušovateľ postupoval tak, aby bol zistený skutkový stav veci a za týmto účelom starostlivo obstarával jednotlivé dôkazy. Porušovateľ opakovane zastavoval trestné stíhanie, ktoré bolo zo strany prokurátora opakovane zrušené. Porušovateľ postupoval v súlade so zákonom, ako aj v súlade s pokynmi dozorujúceho prokurátora.

Zo samotného priebehu konania vyplynula aj potreba posúdenia predbežnej otázky a porušovateľ nemohol žiadnym spôsobom ovplyvniť priebeh a dĺžku konania o predbežnej otázke na civilnom súde, preto aj tvrdenie sťažovateľky, že ide o právne a fakticky jednoduchú vec sa nezakladá na pravde.

Nelogickým sa javí aj tvrdenie sťažovateľky, ktorá poukazuje na neprimeranosť lehoty, keďže aj samotná sťažovateľka si bola vedomá, že paralelne prebieha na civilnom súde konanie v občiansko-právnom spore o určenie, či sporná vec patrí do dedičstva, pričom sťažovateľka porušovateľovi uviedla, že [REDAKOVANÉ] inicioval aj ďalšie pokračovanie civilného konania, a to podaním mimoriadneho opravného prostriedku - dovolanie.

Konanie o predbežnej otázke skončilo na Okresnom súde Bratislava IV vydaním rozsudku dňa 04.12.2013. po podaní odvolania následne aj na Krajskom súde v Bratislave vydaním rozsudku dňa 25.04.2018. a následne po podaní dovolania aj na Najvyššom súde SR, ktorý rozhodol dňa 05.06.2018. Porušovateľ mal teda zákonnú povinnosť počkať na rozhodnutie o predbežnej otázke.

Porušovateľ sa nestotožňuje s tvrdením sťažovateľky [REDAKOVANÉ], že zo strany porušovateľa išlo voči sťažovateľke o šikanózný postup trvajúci deväť rokov, nakoľko aj z predloženej spisovej dokumentácie je zrejmé, že vyšetrovateľ vzniesol obvinenie voči sťažovateľke [REDAKOVANÉ] až dňa 14.03.2017 (dovtedy viedol konanie voči neznámemu páchatel'ovi).

Trestné stíhanie sťažovateľky [REDAKOVANÉ] ako obvinenej trvalo presne od 17.03.2017 do 27.01.2020. teda dva roky a necelých 11 mesiacov.

Zároveň porušovateľ dáva do pozornosti ústavnému súdu aj skutočnosť, že voči sťažovateľke ako osobe obvinenej, zo strany porušovateľa neboli (okrem výsluchu) vykonávané žiadne iné úkony trestného konania, ktorými by mohla pociťovať akúkoľvek ujmu. Sťažovateľka v tomto konaní nebola väzobne stíhaná, taktiež nebola zadržaná a ani predvedená.»

10. Sťažovateľka podaním z 13. marca 2020 vyhlásila, že súhlasí s upustením od ústneho pojednávania a k stanovisku porušovateľa uviedla: «... keďže na strane 4 ods. 4 Vyjadrenia sú porušovateľom uvedené tvrdenia, ktoré nekorešpondujú so skutočným stavom.

Treba zdôrazniť, že odvolanie voči rozsudku OS BA IV zo dňa 04.12.2013, sp. zn. 16C/308/2011, podal sťažovateľ, a nie oznamovateľ trestného činu [REDAKOVANÉ]. Odvolací súd dospel k názoru, že odvolanie je dôvodné a rozsudkom zo dňa 25.04.2018, sp. zn.

2Co 183/2014 Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací zmenil (nie potvrdil!) rozsudok OS BA IV zo dňa 04.12.2013, sp. zn. 16C 308/2011 tak, že žalobu, ktorou sa [REDAKOVANÉ] domáhal určenia, že do dedičstva po poručiťelke [REDAKOVANÉ] patrí suma 66.388,- Eur (t.j. rovnaká suma ako suma uvádzaná v trestnom oznámení – údajný predmet sprenevery) zamieta. Predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 13.06.2018. Odvolací súd sa stotožnil s tvrdeniami sťažovateľa; mal za to, že z jeho strany nedošlo k bezdôvodnému obohateniu, keďže bolo dostatočne preukázané, že finančné prostriedky za predaj bytu, ktoré sa okrem iného stále nachádzali na účtoch sťažovateľa, sú jeho výlučným vlastníctvom – darom od nebohej – poručiťelky [REDAKOVANÉ].

V prvom rade si dovoľujeme zdôrazniť, že počas celých desať (10) rokov prebiehajúceho predmetného trestného konania voči sťažovateľovi (ďalej len „Konanie“), keď Konanie bolo začaté v roku 2010 a do dnešného dňa nie je právoplatne skončené (!) sa nič nové neudialo; penzum informácií relevantných pre Konanie a rozhodovanie tvorili tie isté skutočnosti.

Trestné stíhanie voči sťažovateľovi v danej veci začalo pred takmer desiatimi (10) rokmi, pričom obvinenie voči sťažovateľovi ako konkrétnej osobe bolo vznesené až po takmer siedmich (7) rokoch od začatia stíhania vo veci, pričom predtým dochádzalo k opätovným zastaveniam trestného stíhania a to z dôvodu, že skutok nie je trestným činom. Upozorňujeme na veľmi dôležitý fakt, a to, že v predmetnej veci bolo Konanie voči sťažovateľke zastavené z tohto dôvodu celkovo trikrát a následne štyrikrát - tou istou dozorujúcou prokurátorkou OP BA [REDAKOVANÉ] - nariadené opätovne vo veci konať a rozhodnúť! Je veľmi zarážajúce, z akého dôvodu (motívu) tak dozorujúca prokurátorka konala, keď po sérii opätovne vykonaných dôkazov v predmetnej veci neboli zistené žiadne významné nové skutočnosti – opakované výsluchy žiadne nové skutočnosti nepriniesli... Od prvých svedeckých výpovedí až po posledné dôkazy sa ich podstata nemenila; nič závažné sa od roku 2010 nezistilo ako pri prvom zastavení trestného stíhania.

Porušovateľ v priebehu Konania v podstate len vypočúval tie isté osoby - sťažovateľa a svedkov, a to aj opakovane. Nemôžeme preto súhlasiť s tvrdením porušovateľa vo Vyjadrení, že zo strany porušovateľa nedochádzalo k bezdôvodným prietahom v Konaní a zastávame názor, že činnosť resp. nečinnosť porušovateľa vykazovala jednak znaky

„absolútneho“ priedahu, keď porušovateľ vo veci vôbec nekonal v agregáte rádovo niekoľko rokov a jednak vykazovala znaky fatálneho neefektívneho konania.

Tiež je zarážajúce a prekvapivé, z akého dôvodu bol vyšetrovateľ (iba) ÚSTNE inštruovaný dozorujúcou prokurátorkou o potrebe vzniesť voči sťažovateľovi obvinenie a prečo táto dozorujúca prokurátorka po desiatich (10) rokoch sprísnila trestnú kvalifikáciu skutku z prečinu na zločin, keď v predmetnej veci nevznikla nová dôkazná situácia, resp. nevyšli najavo iné skutočnosti! Jedno je však isté a to fakt, že v predmetnej veci dávala pokyny vždy tá istá dozorujúca prokurátorka OP BA I - [REDAKOVANÉ], ktorá aj rozhodovala o všetkých sťažnostiach sťažovateľa v Konaní a ktorá štyrikrát zrušila uznesenie o zastavení konania a trvala na vznesení obvinenia a trestnom stíhaní sťažovateľa...

Je tiež dôležité zdôrazniť ten podstatný fakt, a to, že k zastaveniu Konania došlo až na základe záväzného pokynu, ktorý dala dozorujúcej prokurátorke nadriadená Krajská prokuratúra Bratislava. Stalo sa tak potom, čo Generálna prokuratúra SR postúpila Krajskej prokuratúre Bratislava žiadosť sťažovateľa zo dňa 17.06.2019, ktorou sa sťažovateľ na Generálnej prokuratúre SR domáhal preskúmania zákonnosti postupu porušovateľa, resp. dozorujúceho prokurátora.

Z vyrozumena Krajskej prokuratúry Bratislava zo dňa 14.08.2019 jasne vyplýva, že cit.: „...v predmetnej veci prišlo k zbytočným priedahom v rámci prípravného konania a vyšetrovanie daného trestného činu trvá neúmerne dlho“, čo jednoznačne potvrdzuje tvrdenia sťažovateľa o tom, že porušovateľ svojím postupom porušil základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priedahov podľa článku 48 ods. 2 Ústavy SR ako aj jeho právo na prerokovanie veci súdom v primeranej lehote podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Vo Vyjadrení porušovateľ ďalej tvrdí, že nakoľko paralelne prebiehalo na civilnom súde konanie o predbežnej otázke, orgán činný v trestnom konaní bol povinný počkať na právoplatné rozhodnutie. Takéto tvrdenie porušovateľa považujeme za jeho obranu, pričom sa však domnievame, že je nesprávne a nezákonné.

Zastávame názor, že v danom prípade paralelne prebiehajúce civilné konanie v žiadnom prípade nemožno považovať za predbežnú otázku v zmysle Trestného poriadku, od ktorej je závislý výsledok trestného Konania tak, ako si to nesprávne vyložil porušovateľ,

čo opätovne deklaruje len jeho nezákonný a neefektívny postup v predmetnej veci, spôsobujúci značné prietahy. Uvedená argumentácia porušovateľa nemá oporu v platnej právnej úprave, zakotvenej v Trestnom poriadku (viď § 7 Trestného poriadku s názvom *Posudzovanie predbežných otázok*).

Ako vyplýva z § 7 Trestného poriadku, orgány činné v trestnom konaní si samostatne posudzujú predbežné otázky, ktoré sa vyskytnú v trestnom konaní, pričom sú viazané rozhodnutím civilného súdu, ak je o takej otázke právoplatné rozhodnuté civilného súdu, ak nejde o posúdenie viny obvineného. Z uvedeného je zrejmé, že posúdenie viny obvineného spadá do výlučnej kompetencie orgánov činných v trestnom konaní, s čím civilné konanie, ako samostatne prebiehajúce súdne konanie, nemá nič spoločné!

Podľa § 7 Trestného poriadku orgány činné v trestnom konaní nie sú oprávnené samostatne riešiť len tie predbežné otázky, ktoré sa týkajú osobného stavu, o ktorých sa rozhoduje v inom súdnom konaní. Iba ak o takejto predbežnej otázke – týkajúcej sa výlučne osobného stavu ešte nebolo rozhodnuté, sú orgány činné v trestnom konaní povinné počkať na vydanie rozhodnutia, nie v inom prípade. Je zrejmé, že v paralelne prebiehajúcim civilnom konaní o určení, či finančné prostriedky patria do dedičstva, nešlo o rozhodnutie o osobnom stave, a preto argument porušovateľa ohľadne prejudiciálnej otázky riešenej v civilnom procese, v predmetnej veci nemôže obstať.

Predmetom rozhodovania porušovateľa v Konaní je posudzovanie viny obvineného (sťažovateľa), s čím civilný proces, ako samostatné a osobitné konanie vôbec nesúviselo, a preto porušovateľ vo svojom Vyjadrení nesprávne tvrdí, že bol povinný počkať na právoplatné civilné rozhodnutie, to je nesprávne posúdenie a výklad týchto zákonných ustanovení.

Čo je však najpodstatnejšie pre toto konanie pred Ústavným súdom SR, takýto postup porušovateľa, ktorý čakal na rozhodnutie v civilnom konaní (!), čo porušovateľ vo svojom Vyjadrení aj viackrát sám deklaruje a priznáva (viď str. 4 ods. 2, str. 5 ods. 2, str. 6 ods. 5 Vyjadrenia), iba jasne potvrdzuje nezákonný a nesprávny postup porušovateľa voči sťažovateľovi a nami tvrdené znaky prietahov porušovateľa v podanej ústavnej sťažnosti, ktorých sa podľa nášho názoru porušovateľ voči sťažovateľovi dopustil .

Tvrdenie porušovateľa vo Vyjadrení o tom, že obhajca sťažovateľa mal pri preštudovaní spisu dňa 30.07.2019 požadovať skončenie vyšetrovania, cit.: „nakolko ešte

prebiehal civilný spor na súde...“, sa vôbec nezakladá na pravde. O uvedenom svedčí dôkaz, ktorý je súčasťou trestného spisu a prikladáme ho v prílohe. Ide o listinný dôkaz – „Návrhy po preštudovaní trestného spisu zo dňa 30.07.2019“, ktorý obhajca po preštudovaní spisu založil vyšetrovateľovi do spisu aj písomne, a vyšetrovateľ jeho prevzatie svojim podpisom aj riadne potvrdil. Z uvedeného dôkazu je jednoznačne zrejmé, že obhajca sťažovateľa žiadal trestné stíhanie voči sťažovateľovi zastaviť. Obhajca v ňom poukazujúc na prebiehajúce civilné konanie argumentujúc princípom ultima ratio a rozhodnutím Ústavného súdu ČR, sp.zn. II ÚS 3080/16 zo dňa 23.05.2017 – teda že trestné právo má miesto iba tam, kde iné prostriedky ochrany práv fyzických osôb a právnických osôb nie sú dostatočné, účinné alebo vhodné; určite však nie tým, že zastavenie trestného stíhania voči sťažovateľovi je potrebné z dôvodu, že ešte prebieha civilné konanie, čo je vymyslené tvrdenie uvedené vo Vyjadrení. Týmto sme už vtedy a opakovane poukazovali na nezákonnosť celého trestného konania a stíhania sťažovateľa. Nakoľko ide o priamy a preukázateľný rozpor medzi listinami v spise a tvrdeniami porušovateľa, ktoré tieto listiny prezentuje v úplne odlišnom význame, tak túto jedinú listinu osobitne prikladáme ako prílohu.

V neposlednom rade, prihliadnuc na všetky vyššie uvádzané skutočnosti, ako aj skutočnosti uvedené v samotnej ústavnej sťažnosti, dovoľujeme si uviesť nasledovné. Nemôžeme sa stotožniť s názorom porušovateľa, že voči sťažovateľovi neboli (okrem výsluchu) vykonávané žiadne iné úkony trestného konania, v dôsledku ktorých by sťažovateľ mohol utrpieť ujmu.

S ohľadom na všetky okolnosti prípadu, najmä prihliadnuc na konštatovanie samotnej nadriadenej - Krajskej prokuratúry Bratislava, ktorá jednoznačne konštatovala priedaň porušovateľa v Konaní, pôsobí takéto tvrdenie porušovateľa podľa nášho názoru až cynicky, bez citu pre elementárnu spravodlivosť. Máme za to, že každé trestné stíhanie negatívne ovplyvňuje spoločenský, pracovný a osobný život stíhaného, a to bez ohľadu na jeho výsledok, teda aj je spôsobilé bez ďalšieho vyvolať vznik ujmy. Tiež upozorňujeme na skutočnosť, že trestné stíhanie do dnešného dňa nie je právoplatne zastavené v zmysle uloženého pokynu KP BA. Samotné trestné konanie proti sťažovateľovi - dobromyseľnej, nikdy netrestanej osobe, v dnešnej dobe už v dôchodkovom veku, samo osebe podľa nášho názoru vykazuje prejavy šikanózneho postupu. Nehovoriac o tom, že sťažovateľ mal v čase

podania trestného oznámenia 58 rokov a v súčasnosti má 67 rokov a Konanie stále nie je právoplatne skončené. Samozrejme, nepostačuje, že štátny orgán vo veci koná (II. ÚS 26/95, I. ÚS 47/96, II. ÚS 41/97, II. ÚS 64/97, II. ÚS 61/98, II. ÚS 33/99, II. ÚS 64/99, II. ÚS 62/99)...

... Sťažovateľ má za to, že predmet Konania nie je právne ani fakticky zložitý, určite nie natoľko, aby v ňom porušovateľ musel konať tak dlho a dospieť tak do stavu, že po 10 rokoch je prakticky na tom istom mieste, ako bol resp. mal byť v čase jedného roka po podaní trestného oznámenia. Čo sa týka posúdenia kritéria postupu porušovateľa, sťažovateľ považuje za pomerne veľavravné vyššie uvedené skutočnosti, konkrétne popísané aj v samotnej ústavnej sťažnosti, zhrnuté do chronológie konania. Podiel sťažovateľa na prieťahoch možno označiť za nulový.»

11. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ústavnou sťažnosťou, stanoviskami účastníkov konania, ako aj s obsahom spisu dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

III.

Relevantná právna úprava a judikatúrne východiská ústavného súdu

12. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

13. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

IV.

Právne posúdenie ústavnej sťažnosti

14. Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného riaditeľstva v konaní vedenom pod sp. zn. ORP-991/2-OVK-B1-2010 došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietáhov, resp. práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola v primeranej lehote prejednaná súdom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

15. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98).

16. Podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol náležite zistený skutkový stav veci, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. S rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy, nečakajúc na návrh strán.

17. Aj podľa judikatúry ESLP má obvinený právo na to, aby o jeho trestnom obvinení bolo rozhodnuté v primeranej lehote. Toto právo je integrálnou súčasťou práva na spravodlivý proces. Podmieňuje priamo spravodlivý charakter konania tým, že zabraňuje strate dôkazov alebo oslabeniu ich dôkaznej hodnoty. Bráni tiež tomu, aby obvinený bol príliš dlho vystavený zásahom do svojich práv a slobôd a neistote o svojom osude (rozsudok ESLP vo veci Wemhoff v. Nemecko z 27. 6. 1968).

18. Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že z hľadiska hodnotenia povahy veci sa oprel o všeobecnú zásadu uznávanú aj v judikatúre ESLP, podľa ktorej sa primeraná lehota na konanie v trestných veciach v dôsledku mimoriadne citeľného zásahu do sféry osobných práv a slobôd, ktorý je s priebehom trestného procesu spojený, musí posudzovať prísnejšie (II. ÚS 32/03).

19. Podľa judikatúry ústavného súdu základné právo na konanie bez zbytočných prieťahov zaručené čl. 48 ods. 2 ústavy (resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru) sa v prípade konania pred orgánmi činnými v trestnom konaní chráni po začatí trestného stíhania, keď sa občan stáva účastníkom tohto konania buď ako obvinený, alebo ako poškodený (II. ÚS 41/98, II. ÚS 20/02). Účel základného práva na konanie bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ktorým je predovšetkým odstránenie stavu právnej neistoty obvineného, sa aj v prípravnom trestnom konaní sleduje konaním a rozhodovaním príslušných orgánov v primeranej lehote (III. ÚS 99/02, II. ÚS 649/2016, II. ÚS 215/2015). Právna neistota sa týka toho, či orgán činný v prípravnom konaní (spravidla vyšetrovateľ) navrhne podanie obžaloby alebo navrhne v závislosti od výsledkov dokazovania v prípravnom konaní iný spôsob konečného rozhodnutia, napríklad zastavenie trestného stíhania (I. ÚS 316/2014).

20. Judikatúra ESLP a ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. právo na prerokovanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu, a to najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníkov a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou ESLP ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií postupoval aj v danom prípade.

21. Predmetom posúdenia je trestné stíhanie (vyšetrovanie skutku podozrenia z prečinu sprenevery, neskôr prekvalifikovaného na zločin sprenevery), ktoré síce začalo ešte v roku 2010, avšak sťažovateľke bolo vznesené obvinenie až 14. marca 2017.

V predchádzajúcom období bola sťažovateľka v postavení svedka vypočutá trikrát a ako obvinená bola vypočutá jedenkrát. Vychádzajúc z obsahu vyšetrovacieho spisu a postupu okresného riaditeľstva v predmetnom konaní, je ústavný súd toho názoru, že právna a ani faktická náročnosť neboli príčinou doterajšej dĺžky konania. Konanie predstavuje z právneho hľadiska trestnú vec tvoriacu štandardnú a stabilnú súčasť rozhodovacej činnosti orgánov činných v trestnom konaní. Čo sa týka skutkovej zložitosti, je potrebné uviesť, že boli síce vypočúvané viaceré osoby, svedkovia a poškodený, nebolo však potrebné nariaďovať žiadne znalecké dokazovanie. Ústavný súd nezistil, žeby tieto okolnosti mali podstatný vplyv na dĺžku doterajšieho konania.

22. V správaní sťažovateľky nezistil ústavný súd také skutočnosti, ktoré by opodstatňovali konštatovanie o ich vplyve na vznik zbytočných prietáhov v posudzovanom konaní.

23. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného riaditeľstva v predmetnej trestnoprávnej veci. Ústavný súd konštatuje, že celé konanie je poznačené tak neefektívnosťou, ako aj nečinnosťou porušovateľa v napadnutom konaní. Okresné riaditeľstvo po zamietnutí sťažnosti sťažovateľky proti uzneseniu o vznesení jej obvinenia pristúpilo k opakovaným výsluchom sťažovateľky, poškodeného a piatich svedkov až po takmer piatich mesiacoch od vrátenia spisu z okresnej prokuratúry a tieto procesné úkony trvali až do 17. mája 2018, teda ďalších takmer päť mesiacov. Návrh na podanie obžaloby na sťažovateľku bol podaný po uplynutí ďalších 11 mesiacov, teda 3. apríla 2019 bez akýchkoľvek odôvodnených prekážok. Obranu Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave o potrebe vyčkat' na výsledok paralelne prebiehajúceho civilného konania o vydanie bezdôvodného obohatenia medzi žalobcom (poškodeným) a sťažovateľkou (žalovanou) ústavný súd neakceptoval z dôvodu, že uvedené nemožno považovať za predbežnú otázku v zmysle Trestného poriadku.

24. V nasledujúcom období po vrátení vyšetrovacieho spisu z okresnej prokuratúry porušovateľovi bolo úlohou vyšetrovateľa opakovane predložiť vyšetrovací spis s návrhom na zastavenie trestného stíhania proti sťažovateľke v lehote do 25. augusta 2019,

čo vyšetrovateľ neodôvodnene splnil až 20. januára 2020. Okresná prokuratúra uznesením z 27. januára 2020 trestné stíhanie sťažovateľky zastavila.

25. Ústavný súd prihliadol aj na okolnosť, že v období pred vznesením obvinenia od roku 2010 bolo trestné stíhanie trikrát zastavené z dôvodu, že skutok nie je trestným činom. Okresná prokuratúra opakovane rušila tieto uznesenia a vec vracala okresnému riaditeľstvu. Čo sa týka postupu okresnej prokuratúry, ústavný súd zdôrazňuje, že prokurátor má vo vzťahu k vyšetrovateľovi postavenie nadriadeného orgánu a v prípravnom konaní vykonáva dozor nad dodržiavaním zákonnosti a je oprávnený dávať záväzné pokyny pri vyšetrovaní. Je zrejmé, že u prokurátorky, ktorá mala vykonávať dozor nad dodržiavaním zákonnosti prípravného konania v danej veci a ktorá svojimi rozhodnutiami podstatným spôsobom ovplyvnila priebeh trestného stíhania, konštatovala existenciu zbytočných priesťahov aj Krajská prokuratúra v Bratislave vo vyrozumení po preskúmaní zákonnosti postupu okresného prokurátora. Okresnú prokuratúru však ako porušovateľa svojich práv sťažovateľka v ústavnej sťažnosti neoznačila, a preto ústavný súd nebol oprávnený vysloviť porušenie označených práv sťažovateľky aj voči tomuto subjektu.

26. Vzhľadom na všetky dôvody ústavný súd preto vyslovil porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných priesťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1.

27. Ak ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vysloví, že k porušeniu práva došlo právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, prípadne nečinnosťou, zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah, prípadne prikáže tomu, kto právo porušil, aby vo veci konal.

28. Vzhľadom na to, že po podaní sťažnosti vyšetrovateľ ukončil vyšetrovanie a okresná prokurátorka uznesením z 27. januára 2020 trestné stíhanie sťažovateľky zastavila, ústavný súd vo veci orgánom činným v trestnom konaní konať neprikázal. Preto v tejto časti ústavný súd sťažnosti nevyhovel (bod 4 výroku).

V.

Primerané finančné zadosťučinenie

29. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie (podobne § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde). Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti žiadala priznať finančné zadosťučinenie v sume 15 000 €.

30. Podľa názoru ústavného súdu v danom prípade prichádzalo do úvahy aj priznanie finančného zadosťučinenia, pri určení ktorého vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných ESLP, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu, význam veci pre sťažovateľku a dĺžku konania. Tam, kde je v hre osobný, rodinný a pracovný život či občianska česť a podobne, existencia samotného trestného konania už len tým, že vnáša do života sťažovateľky značnú neistotu, je veľkou psychickou záťažou; ak v ňou ešte dochádza k preťahom, pocity frustrácie, ktoré sťažovateľa zvyčajne sprevádzajú, môžu dosiahnuť až podobu skutočných psychických útrap, ktoré sa musia finančne odškodniť.

31. Vzhľadom na zistený stav posudzovaného konania, a to najmä s prihliadnutím na význam veci pre sťažovateľku, dĺžku obdobia od vznesenia obvinenia sťažovateľke, ako aj súčasný právny stav, keď je trestné stíhanie sťažovateľky zastavené, priznal ústavný súd sťažovateľke finančné zadosťučinenie v sume 1 000 €.

Trovy konania

32. Podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti nahradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania.

33. Ústavný súd pri rozhodovaní o náhrade trov právneho zastúpenia sťažovateľky vychádzal z § 1 ods. 3, § 11 ods. 3, § 13 ods. 2 a § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“).

34. Ústavný súd priznal sťažovateľke náhradu trov právneho zastúpenia za 2 úkony právnej služby vykonané v roku 2019 (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie ústavnej sťažnosti) a jeden úkon vykonaný v roku 2020 (vyjadrenie sťažovateľky z 13. marca 2020).

35. Podľa Štatistického úradu Slovenskej republiky bola v 1. polroku roka 2018 (§ 1 ods. 3 vyhlášky) priemerná mesačná mzda v hospodárstve Slovenskej republiky vo výške 980 € (z toho jedna šestina v zmysle § 11 ods. 3 vyhlášky sa rovná sume 163,33 € a jedna stotina v zmysle § 16 ods. 3 vyhlášky sa rovná sume 9,80 €). Priemerná mesačná mzda v hospodárstve Slovenskej republiky v 1. polroku rok 2019 bola vo výške 1062 € (z toho jedna šestina sa rovná 177 € a jedna stotina 10,62 €). Sťažovateľke preto patrí náhrada trov konania v celkovej výške 533,88 €, po pripočítaní DPH vo výške 640,66 € (bod 3 výroku).

36. Priznanú náhradu trov konania je okresné riaditeľstvo povinné zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľky (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

37. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. apríla 2020

Mojmír Mamojka
predseda senátu